

Geanalyseerde tekst

Wat is het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg?

Het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD JGZ) is een elektronisch dossier. Er staan gegevens in over de gezondheid en de ontwikkeling van een kind.

Dossier voor kinderen van 0 tot 19 jaar

Ieder kind van 0 tot 19 jaar krijgt een Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DD JGZ) als het in contact komt met gezondheidszorg voor de jeugd. Meestal is dat in de 2e week na de geboorte, bij bezoek van een verpleegkundige. Na het huisbezoek krijgen ouders een oproep om naar het consultatiebureau te komen. Zij krijgen dan een afspraak met een arts of verpleegkundige. Als een kind 4 jaar wordt en naar de basisschool gaat, gaat het dossier naar de schoolarts. Die begeleidt het kind in de schoolperiode.

Gegevens over gezondheid en ontwikkeling

In het dossier staan gegevens over de gezondheid en de ontwikkeling van een kind. De zorgverlener noteert enkele standaardgegevens. Zoals lengte en gewicht, en zaken die op de leeftijd van het kind belangrijk zijn voor de ontwikkeling. Ziet de zorgverlener dat een kind extra zorg of ondersteuning nodig heeft? Dan geeft de zorgverlener die of verwijst door, en maakt een notitie in het dossier.

Alleen toegankelijk voor jeugdgezondheidszorg

Het DD JGZ wordt alleen gebruikt door een arts, verpleegkundige of assistente van de jeugdgezondheidszorg waar het kind zorg bij krijgt. Het dossier is dus niet toegankelijk voor huisartsen, ziekenhuizen, scholen, gemeenten, jeugdzorg, politie, justitie of andere personen en instanties. In het belang van het kind kunnen gegevens uit het dossier worden gedeeld met andere zorgverleners. Dit kan alleen na toestemming van de ouder of het kind. Ouders en kinderen mogen het dossier inzien.

61%

Kan oudervriendelijker

Deze informatietekst is helder en toegankelijk geschreven, en doet een aantal dingen goed: privacy wordt serieus uitgelegd, toestemming van ouders wordt benoemd, en de toon is niet betuttelend. Het kernprobleem is dat ouders consequent als passieve ontvangers verschijnen — ze ‘krijgen een oproep’, ‘mogen inzien’ — terwijl ze eigenlijk de eigenaar zijn van de gegevens over hun kind. Een ouder die dit leest begrijpt wat er gebeurt, maar niet dat zij het heft in handen hebben.

Beoordeling per criterium

● Positie van de ouder

Ouders verschijnen hier als ontvangers: ze krijgen een oproep, ze mogen inzien. De zorgverlener is het subject dat handelt, noteert, verwijst en deelt — de ouder is degene aan wie dat allemaal gebeurt.

● Regie

Ouders ‘mogen’ het dossier inzien en gegevensdeling kan ‘alleen na toestemming’ — maar het klinkt als een gunst, niet als een recht. Wat ouders actief kunnen doen met of in het dossier wordt niet uitgelegd.

● Toon en bejegening

De toon is rustig, informatief en niet oordelend. Ouders worden niet beschuldigd of betutteld, en de tekst wekt geen defensieve reactie op.

● Systeemtaal en jargon

De afkorting DD JGZ wordt uitgelegd, wat goed is. Maar ‘jeugdgezondheidszorg’ als begrip, ‘zorgverlener’ en ‘consultatiebureau’ zijn voor nieuwe ouders — zeker met een andere achtergrond — niet per se vanzelfsprekend.

● Show don't tell

De tekst claimt niet dat ouders als partner worden gezien — en dat is eerlijk. Wat er staat, staat er gewoon. Geen holle beloftes.

● Ouderschap en opvoederschap

Ouderschap wordt niet beoordeeld of voorwaardelijk gemaakt. De tekst gaat over het kind, niet over de kwaliteit van het ouderschap.

● De schoudertest

Een ouder die dit leest voelt zich niet aangesproken of beoordeeld, maar ook niet echt gezien. Het voelt als een folder over een systeem, niet als informatie die voor jónú als ouder geschreven is.

Concrete verbeterpunten

“Na het huisbezoek krijgen ouders een oproep om naar het consultatiebureau te komen.”

Regie

Ouders ‘krijgen een oproep’ — ze worden opgeroepen, niet uitgenodigd of betrokken. Dit impliceert dat de organisatie bepaalt wanneer en hoe contact plaatsvindt, terwijl ouders ook zelf initiatief kunnen nemen.

Suggestie: Na het huisbezoek nodigen we u uit voor een afspraak op het consultatiebureau. U kunt ook zelf een afspraak maken.

“Ouders en kinderen mogen het dossier inzien.”

Regie

Het woord ‘mogen’ maakt van een recht een gunst. Ouders hebben wettelijk recht op inzage — dat klinkt hier alsof het een privilege is dat verleend wordt.

Suggestie: Ouders en kinderen hebben het recht om het dossier in te zien. Wilt u het dossier bekijken? Vraag dit dan aan uw arts of verpleegkundige.

Is het **oudervriendelijk**?

“Ziet de zorgverlener dat een kind extra zorg of ondersteuning nodig heeft? Dan geeft de zorgverlener die of verwijst door, en maakt een notitie in het dossier.”

Positie

De zorgverlener handelt, beslist en noteert — de ouder is hier volledig afwezig, terwijl het over hun kind gaat. Er staat niet dat de ouder hierbij betrokken wordt of dat dit in overleg gebeurt.

Suggestie: Ziet de arts of verpleegkundige dat uw kind extra zorg of ondersteuning nodig heeft? Dan bespreekt hij of zij dat met u. Samen kijken jullie wat het beste past — soms is dat extra hulp of een doorverwijzing.

“In het belang van het kind kunnen gegevens uit het dossier worden gedeeld met andere zorgverleners. Dit kan alleen na toestemming van de ouder of het kind.”

Regie

Toestemming wordt hier gepresenteerd als een technische voorwaarde, niet als een betekenisvol recht. Een ouder begrijpt niet wat dit in de praktijk betekent: wanneer wordt die toestemming gevraagd, hoe, en wat als je nee zegt?

Suggestie: Soms is het nuttig om gegevens te delen met een andere zorgverlener — bijvoorbeeld uw huisarts. Dat doen we alleen als u daarvoor toestemming geeft. U kunt toestemming ook weigeren of later intrekken.